

indrømme, at det efter Forholdenes Bestaffenhed ikke tør formodes at faae nogen Indflydelse paa Afstemningen. Men forinden jeg kommer til Hovedpunktet, vil jeg berøre et Par andre Indvendinger, som den ærede Minister fremførte, og hvori jeg ikke kan give ham ganske Ret. Ministeren mindebe om, at man vel maatte erindre, at ved Tverbanefagen, saaledes som den efter den hele Behandling af dette Spørgsmaal var kommen til at ligge for os, befandt man sig i en mislig Stilling, dersom man ikke kom til ganske at forlade det tidligere Grundlag. Dette Garantistystem var bleven saa discrediteret, at det lod sig befrygte, at Entreprenøren vilde komme saa galt berfra, at man maatte stille det op til Advarsel for alle fremtidige Entreprenører, saaledes at det vilde have en ugunstig Indflydelse paa vore senere forekommende Foretagender. Jeg skal beklage Alt, hvad der uden Grund er blevet anført imod Garantistystemets Brugbarhed; men jeg skal dog bestemt fremhæve, at just ved Oplysninger af den Bestaffenhed, som jeg heriaften er kommen med, og som den høitærede Minister ogsaa har givet, bliver det gjort klart, at Entreprenøren ikke er i Fare, saaledes som jeg udtrykkelig fremhævede, at der selv ved disse Overenskomster, der senere ere komne til og om hvilke jeg indrømmer, at jeg ikke antager dem for gunstige, at der dog paa et Punkt, som ikke er saa vanskelig at tænke sig naaet, nemlig naar Nettoudbyttet ikke i de første 10—15 Aar, nei, naar Nettoudbyttet 25 Aar efter Banens Aabning, det vil sige 28½ Aar fra Dato, den 21de April 1889, blot bliver — og mere bliver det ikke — imellem 2 og 3 pCt. Intet er veien, men der vil være god Tøse til at betale Actierne saaledes, som Entreprenøren har ønsket det, og saa er der intet Tab forbunden med det hele Foretagende. Jeg kan derfor ikke andet end troe, at naar denne Sag bliver modent overveiet, vil det vise sig, at Forholdet er af en meget simpel Bestaffenhed. Hvad angaaer, at der mulig skulde være andre Forpligtelser, som kunde fra Ministeriets Side foreligge, da tilstaaer jeg, at i denne Henseende kan jeg ikke troe, at disse Forpligtelser ville kunne være af synderlig bebyrdende Natur. Jeg troer ogsaa, at jeg i sin Tid er bleven

bekjendt med, hvad der er foretaget, og saavidt jeg erindrer, vilde jeg ikke have nogen som helst Betænkelse ved Alt, hvad der i denne Sag fra Indvigningsministerens Side er skeet. Den ærede Minister anførte, at det kunde være meget gunstigt at søge at grundfæste sin Credit ved at gjøre Gjæld. Jeg tilstaaer, dette kan jeg ikke gaae ind paa, og jeg troer, at hvis man vil søge den Forskjel, der er med Hensyn til Danmarks og Sverrigs Credit paa det store Verdensmarked, maa man søge den i en anden Retning, som jeg ogsaa er overbeviist om, at den ærede Minister selv vil finde, for at faae en Forklaring, men ikke i den Retning, at Sverrig har en forholdsvis meget mindre Statsgjæld end Danmark. Den ærede Minister meente, at jeg i min Fremstilling havde overseet et meget væsentligt Punkt, nemlig at Staten ogsaa var en Person, der havde Nytte af Jernbanerne, og derfor ogsaa ved Siden af alle Andre burde betale denne Nytte. Men hvis det forholder sig saa, at Staten betaler som enhver Anden, kommer det med ind i Udbyttet, og den daglige Benyttelse af Banen, s. Ex. fra Kjøbenhavn til Korsør, betaler Staten som enhver Anden. At under ganske abnorme Forhold, for den enkelte Person og ogsaa for Staten en ganske extraordinair Nytte af Jernbanerne vil kunne finde Sted, benægter jeg ikke, men det er ikke for saadanne Forhold, at man kan tage Forholdsregler af denne Natur, og der maa jeg vel bede bemærket, at man ikke maa overse, af hvilken Bestaffenhed dette Land er. Det er ikke et Fastland med uoverskuelige øde Stepper, det er en Samling af Der og Halvøer, henkastede i Havet med billige Transportmidler saa at sige henkastede for hver Mand's Dør; thi den Afstand, der er selv fra de fjerneste Punkter, er i Sammenligning med s. Ex. de store russiske Stepper for Intet at regne. Ligesom dette paa den ene Side er en Fordeel, Naturen har skænket os, er det paa den anden Side en Hindring for den frugtbare Benyttelse af Jernbaner. Vi maae erindre, at naar man taler om, hvilken uendelig Fordeel det var at bringe Kjøbenhavn i nær Berøring med de andre Hovedsteder, ved at lede en Bane til Hamborg, hvorigjennem Veien gaaer til alle Hovedsteder, er Forholdet dog saaledes, at vi